

ARBEJDSRET TEN

Årsberetning 1999

Forord

Udover en redegørelse for organisationen indeholder Arbejdsrettens årsberetning for 1999 opgørelser over modtagne, afsluttede og verserende sager, nogle mere udførlige oversigter til belysning af rettens virksomhed, samt en redegørelse for overgangen til skriftlig forberedelse af retssager.

Orientering om rettens arbejde og praksis gives nu såvel i månedsbladene Meddelelser fra Dansk Forening for Arbejdsret og Nyt om Kollektiv Arbejdsret, som i Domssamling Arbejdsret, der opdateres 2-4 gange om året af Schultz Information, og Arbejdsretligt Tidsskrift, der udgives en gang om året af Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Lignende informationer og en beskrivelse af rettens sagsbehandling findes på hjemmesiden www.arbejdsretten.dk.

København, den 1. marts 2000.

Mogens Hornslet /Jørn Andersen Birgit Skytte Christensen

Indholdsfortegnelse

	Side
Arbejdsrettens sammensætning	
1.1. Regelsættet	7
1.2. Dommerne	7
1.3. Retsmøder	8
Sekretariatet	
2.1. Lokaler	11
2.2. Medarbejderne	11
2.3. De fuldtidsansatte	11
2.4. Sekretariatslederen	11
2.5. Fuldmægtigene	12
2.6. Efteruddannelse	12
Retssagerne	
3.1. Udviklingen i sagsantallet	13
3.2. Modtagne sager	13
3.3. Afsluttede sager	14
Bortfaldne sager	14
Udeblivelsesdomme	14
Hævede og forligte sager	14
Sager overladt til retsformanden	14
Domme	14
3.4. Sagernes karakter	15
3.5. Sagsbehandlingstiden	15
3.6. Verserende sager	16
3.7. Dommernes arbejdsbyrde	16
Overgang til skriftlig forberedelse	
4.1. Resultaterne af forsøget	19
4.2. Den nuværende ordning	19
Andre opgaver	
5.1. Udpegning af opmænd	21
5.2. Udpegning af mæglingsmænd	21
5.3. Indstilling af forligsmænd og mæglingsmænd	21
Bilag	
1. <u>Oversigt over domme og retsformandsafgørelser</u>	
Hovedaftale	23
Organisationsaftale	23
Konflikter	24
Tvistløsningssystemet	27
Lokale lønforhandlinger	29
Overenskomstbrud	29
Modregning i feriepenge	36
2. <u>Ændrede retningslinier for skriftlig forberedelse</u>	
Almindelige sager	37
Sager om overenskomststridige konflikter	37
Sager om uorganiserede arbejdsgivere	37
3. <u>Krav til processkrifter og bilag</u>	
Under forberedelsen	39
Ved domsforhandlingen	39

Arbejdsrettens sammensætning

1.1. Regelsættet

I henhold til lov nr. 183 af 12. marts 1997 består Arbejdsretten af 12 ordinære dommere og 31 suppleanter samt en formand og 5 næstformænd.

De 43 faglige dommere beskikkes af arbejdsministeren efter indstilling fra en række arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer samt offentlige myndigheder og organisationer med arbejdsgiverfunktioner. Formandskabets 6 medlemmer, der skal opfylde de almindelige betingelser for at være dommer, beskikkes efter indstilling fra rettens ordinære dommere.

Beskikkelsen af de ordinære dommere gælder for 5 år regnet fra en 1. januar, mens beskikkelsen for formandskabets medlemmer gælder indtil udløbet af den måned, hvor vedkommende fylder 70 år.

1.2. Dommerne

I slutningen af 1997 afgav først de respektive organisationer og myndigheder og dernæst de ordinære dommere indstilling om Arbejdsrettens sammensætning, og arbejdsministeren beskikkede med virkning fra den 1. januar 1998 dommere i overensstemmelse med disse indstillinger.

Siden er direktør Axel Sløk afgået ved døden, mens advokat Mads Kofod er fratrådt i forbindelse med et stillingsskifte; og arbejdsministeren har efter indstilling fra Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger og Finanssektorens Arbejdsgiverforening samt Landsorganisationen i Danmark beskikket henholdsvis direktør Johnny Ulff Larsen i stedet for Axel Sløk og advokat Lars Svenning Andersen i stedet for Mads Kofod.

Efter indstilling fra rettens ordinære dommere har arbejdsministeren endelig beskikket højesteretsdommer Poul Søgaard til at afløse højesteretsdommer Hans Kardel, der på grund af alder valgte af fratræde med årets udgang.

Arbejdsretten har herefter følgende sammensætning:

Formandskab

Højesteretsdommer Mogens Hornslet (formand)
Højesteretsdommer Marie-Louise Andreasen (næstformand)
Højesteretsdommer Per Sørensen (næstformand)
Højesteretsdommer Poul Sørensen (næstformand)
Højesteretsdommer Børge Dahl (næstformand)
Højesteretsdommer Poul Søgaard (næstformand)

Faglige dommere

Beskikket efter indstilling af Dansk Arbejdsgiverforening

Købmand Niels Fog (ordinær dommer)
Landsretssagfører Aage Spang-Hanssen (ordinær dommer)
Direktør Otto Hansen (ordinær dommer)
Direktør Jens Bollerup-Jensen (suppleant)
Advokat Poul Flemming Hansen (suppleant)
Direktør Preben Albæk Petersen (suppleant)
Advokat Henrik Lind (suppleant)
Administrerende direktør Erik Ross Pedersen (suppleant)
Underdirektør Erik Kjærgaard (suppleant)

**Beskikket efter indstilling af Sammenslutningen af Landbrugs-
gets Arbejdsgiverforeninger og Finanssektorens Arbejdsgiver-
forening**

Advokat Terkel Lund-Nielsen (ordinær dommer)
Direktør Gert Kristensen (suppleant)
Administrerende direktør Steen A. Rasmussen (suppleant)
Direktør Jannik Dresling (suppleant)
Direktør Johnny Ulff Larsen (suppleant)

**Beskikket efter indstilling af Finansministeriet, Amtsråds-
foreningen i Danmark, Kommunernes Landsforening samt Køben-
havns og Frederiksberg kommuner**

Forhandlingsdirektør Finn Hoffmann (ordinær dommer)
Løndirektør Peter Bramsnæs (ordinær dommer)
Kontorchef Carl Erik Johansen (suppleant)
Specialkonsulent Carsten Holm (suppleant)
Direktør Benny C. Hansen (suppleant)
Vicedirektør Jan Tønners (suppleant)

Beskikket efter indstilling af Landsorganisationen i Danmark

Formand Hans Jensen (ordinær dommer)
Forbundsformand Max Bøhring (ordinær dommer)
Advokat Nicolai Westergaard (ordinær dommer)
Gruppeformand Willy Strube (ordinær dommer)
Forbundsformand Lillian Knudsen (suppleant)
Forbundsformand John Dahl (suppleant)
Advokat Annette B. Elmer (suppleant)
Forbundsformand Poul Erik Skov Christensen (suppleant)
Advokat Benny Rosberg (suppleant)
Næstformand Thorkild E. Jensen (suppleant)
Faggruppeformand Peter Andersen (suppleant)
Sektorformand Jens Pors (suppleant)
Næstformand Johnny Skovengaard (suppleant)
Advokat Lars Svenning Andersen (suppleant)

**Beskikket efter indstilling af af Funktionærernes og Tjene-
stemændenes Fællesråd, Akademikernes Centralorganisation og
Ledernes Hovedorganisation**

Formand Anker Christensen (ordinær dommer)
Formand Svend M. Christensen (ordinær dommer)
Administrerende direktør Svend Askær (suppleant)
Afdelingschef Peter Thorning (suppleant)
Professor Mogens Kockvedgaard (suppleant)
Maskinmester Leif Dolleris (suppleant)
Direktør Bent Nyløkke Jørgensen (suppleant)
Sekretariatschef Peter Funch (suppleant)
Direktør Martin Teilmann (suppleant)

1.3. Retssmøder

Retssmøder under forberedelsen af Arbejdsrettens sager afhol-
des af formandskabets medlemmer efter tur på den ordinære
retsdag om torsdagen fra kl. 14.30.

I meget hastende tilfælde, og når der afholdes udvidet møde
med henblik på, at sagen med parternes samtykke afgøres af
et medlem af formandskabet, kan forberedende retssmøder dog
også afholdes andre dage.

Formandskabets medlemmer leder ligeledes domsforhandlingerne,
der normalt indledes kl. 14.30. I principielle sager kan
retten sættes med 3 af medlemmerne (udvidet formandskab).

Ved domsforhandlinger består retten som udgangspunkt desuden af 6 faglige dommere, hvoraf 3 er udpeget blandt de, der er beskikket efter indstilling fra arbejdsgiverorganisationer eller offentlige myndigheder og organisationer med arbejdsgiverfunktioner, og 3 blandt de, der er beskikket efter indstilling fra lønmodtagerorganisationer.

De faglige dommere, der skal deltage i de enkelte sager, udpeges af rettens sekretariat. I praksis udpeger Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark dog selv de respektive faglige dommere i sager, hvor de er part.

En part, der ikke er tilknyttet nogen af de organisationer, som kan afgive indstilling om beskikkelse af dommere, er efter arbejdsretslovens § 8, stk. 2, berettiget til at kræve, at sagen behandles uden medvirken af faglige dommere. Det vil sige, at sagen i sådanne tilfælde behandles og dom afsiges af et eller eventuelt 3 medlemmer af formandskabet.

Sekretariatet

2.1. Lokaler

Arbejdsrettens retssal og sekretariat findes i

Arbejdsmarkedets Hus

Sankt Annæ Plads 5
1250 København K

Telefon 33 95 67 21 Telefax 33 15 49 22

Hjemmeside www.arbejdsretten.dk

2.2. Medarbejderne

Der er direkte knyttet 7 medarbejdere til sekretariatet:

Administrerende dommer Jørn Andersen
Fuldmægtig Stig Nørgaard
Fuldmægtig Cathrine Tjellesen
Fuldmægtig Charlotte Gede
Dommerfuldmægtig Eva Hammerum
Kontorfuldmægtig Birgit Skytte Christensen
Overassistent Katja Barrett Nielsen

De pågældende er samtidig knyttet til Tjenestemandssretsrettens og Den Kommune Tjenestemandssrets sekretariat; og de fuldtidsansatte medarbejdere, Birgit Skytte Christensen og Katja Barrett Nielsen, gør ligeledes tjeneste i Forligsinstitutets sekretariat.

Servicemedarbejderne i Arbejdsmarkedets Hus, betjentformand Steen Jensen, ministerialbetjent Lars Lund og assistent Inge-Lise Rasmussen samt telefonist Maria Siggaard, deltager også i løsningen af rettens opgaver.

2.3. De fuldtidsansatte

Det daglige arbejde i sekretariatet varetages af de fuldtidsansatte medarbejdere under ledelse af Birgit Skytte Christensen.

Birgit Skytte Christensen og Katja Barrett Nielsen udfører således de administrative opgaver ved retten, ligesom de selvstændigt berammer forberedende møder i indkomne sager, varetager den skriftlige del af forberedelsen, herunder udarbejdelsen af udkast til udeblivelsesdomme, og virker som protokolførere ved såvel forberedende retsmøder som de møder, hvor dommenes ordlyd vedtages.

Steen Jensen og Lars Lund er bl.a. ansvarlige for modtagelsen af sagerne, klargøring af lokaler samt mangfoldiggørelse og udsendelse af materiale.

2.4. Sekretariatslederen

Det overordnede ansvar for rettens administration påhviler Jørn Andersen, der som krævet i arbejdsretsloven og forudsat i dens forarbejder henholdsvis opfylder de almindelige betingelser for at være dommer og beklæder et dommerembede.

Baggrunden for de nævnte krav er, at sekretariatslederen i henhold til arbejdsretslovens § 16, stk. 2, beklæder retten under en del forberedende møder og i den forbindelse tager

stilling til et antal sager ved udeblivelses- og erkendelsesdomme samt i øvrigt, når parterne samtykker i det.

2.5. Fuldmægtigene

De akademisk uddannede fuldmægtige, der er knyttet til sekretariatet, har deres hovedbeskæftigelse i enten Arbejdsministeriets departement eller institutioner eller i Højesteret.

Fuldmægtigene virker især som protokolførere ved domsforhandlinger og under de udvidede forberedende møder, der afholdes med henblik på, at sager afgøres ved beslutning af medlemmer af formandskabet.

Under dommernes votering efter domsforhandlingerne fører fuldmægtigene endvidere selvstændigt den voteringsprotokol, hvoraf de enkelte deltagende dommeres standpunkter fremgår.

Med henblik på at give arbejdet et videre uddannelsesmæssigt sigte udarbejder fuldmægtigene desuden i enkelte tilfælde efter aftale med vedkommende retsformand forslag til det domsudkast, der skal forelægges de deltagende dommere.

2.6. Efteruddannelse

I 1999 har Birgit Skytte Christensen deltaget i Domstolsstyrelsens afdelingslederkursus, Danmarks Jurist- og Økonomforbunds kursus om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention samt Word- og Frontpage 98 kursus. Katja Barrett Nielsen har deltaget i Domsstolsstyrelsens efteruddannelseskursus i civilret og Advokatrådets kursus i referattekniik samt modul 1-6 til PC kørekort, Word-kursus og Frontpage 98 kursus.

Retssagerne

3.1. Udviklingen i sagsantallet

Antallet af sager, der indbringes for Arbejdsretten, stiger fortsat og er igen i 1999 det højeste i rettens og forgængeren, Den Faste Voldgiftsrets, historie. Samtidig er der dog afsluttet så mange, at antallet af verserende sager er uændret.

Antallet af sager afgjort ved egentlig dom er stadig behersket, mens antallet af sager, som sluttet af de dommere, der beklæder retten på forberedende møder, er steget kraftigt. Som følge af, at en meget betydelig del af de sager, Arbejdsretten modtager, er rettet mod uorganiserede arbejdsgivere, vokser antallet af udeblivelsesdomme desuden fortsat.

År	Modtaget	Afsluttet					Vers
		Dom	Udom	Forlig	Bortf	Ialt	
1990	420	40	33	268	68	409	186
1991	399	36	31	261	51	379	206
1992	340	53	23	281	35	392	153
1993	542	40	37	305	62	444	235
1994	467	33	40	370 (1)	61	504	196
1995	650	25	51	282 (2)	100	458	346
1996	460	30	80	296 (3)	99	505	299
1997	703	22	204	292 (4)	178	696	301
1998	733	12	236	285 (5)	195	728	295
1999							
1. halvår	486	10	150	181	120	461	317
2. halvår	453	9	188	131	169	497	276
	939	19	338	312 (6)	289	958	

- (1) heraf 76 overladt til retsformandens afgørelse
 (2) heraf 68 overladt til retsformandens afgørelse
 (3) heraf 72 overladt til retsformandens afgørelse
 (4) heraf 75 overladt til retsformandens afgørelse
 (5) heraf 81 overladt til retsformandens afgørelse
 (6) heraf 127 overladt til retsformandens afgørelse

3.2. Modtagne sager

Af de 939 sager, Arbejdsretten modtog i 1999, var 781 indbragt af lønmodtagerorganisationer og 158 fra arbejdsgiverside. Det er udtryk for, at forholdet mellem parternes anvendelse af retten - efter en tilsyneladende stabilisering i 1998 - stadig forskydes:

Lønmodtagere

	1994	1995	1996	1998	1998	1999
LO	222	372	329	546	568	780
FTF	3	16	8	8	5	1
Andre	4	5	0	4	5	0
	229 (50%)	393 (60%)	337 (73%)	558 (79%)	578 (79%)	781 (83%)

Arbejdsgivere

	1994	1995	1996	1997	1998	1999
DA	191	174	100	121	103	121
SALA	18	23	6	9	9	10
Andre priv	15	31	10	6	13	15
Offentlige	14	29	7	9	30	12
	238 (50%)	257 (40%)	123 (27%)	145 (21%)	155 (21%)	158 (17%)

3.3. Afsluttede sager

Af de 958 sager, der blev afsluttet ved Arbejdsretten i 1999, **bortfaldt** 289 eller godt 30% (mod 25% i 1998) uden, at der var afholdt retsmøde.

338 eller 35% af sagerne (mod knap 32% i 1998), der alle var indbragt af Landsorganisationen i Danmark og med en enkelt undtagelse rettet mod uorganiserede arbejdsgivere, blev efter et eller nogle få retsmøder afsluttet med **udeblivelsesdom**.

267 eller mere end 3/4 af disse domme drejede sig om overenskomstbrud i form af manglende indbetaling af især bidrag til især pensions- og uddannelsesordninger, sædvanligvis kombineret med udeblivelse fra den fagretslige behandling. I 218 tilfælde var størrelsen af bidragskravene ikke opgjort, og der blev udmålt en standardbod på 3.500 kr.

De resterende udeblivelsesdomme drejede sig dels om bod for tilsidesættelse af overenskomstbestemmelser om andre former for betaling eller tilsidesættelse af f.eks. eksklusivbestemmelser, bestemmelser om udstedelse af ansættelsesbevis eller udeblivelse fra mæglings- eller fællesmøder. I disse tilfælde blev der udmålt bodsbeløb på gennemsnitligt 30.000 kr. inklusive eventuel efterbetaling.

185 eller 19% af sagerne (mod 28% i 1998) blev under forberedelsen **hævet** eller afsluttet ved uden- eller indenretlige **forlig**.

127 eller knap 13% af de afsluttede sager (mod 11% i 1998) blev i henhold til reglen i arbejdsretslovens § 16, stk. 3, med parternes samtykke under forberedelsen **afgjort** af den retsformand, der beklædte retten, eller af sekretariatslederen.

19 eller 1,9% af sagerne (mod 1,5% i 1998) blev afsluttet ved egentlig **dom**. Det skete ved 17 afgørelser, heraf 2 med udvidet formandskab, den ene, ligesom 6 af de øvrige domme, behandlet uden medvirken af faglige dommere.

En oversigt over dommene og et udvalg af retsformandsafgørelserne findes i bilag 1.

3.4. Sagernes karakter

133 eller godt 14% af de modtagne sager (mod knap 17% i 1998) drejede sig om påstået overenskomststridige arbejdsnedlæggelser og lignende.

106 af sagerne var indbragt af Dansk Arbejdsgiverforening og 10 af Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, mens 11 var indbragt af offentlige arbejdsgivere.

Langt de fleste sager var rettet mod Landsorganisationen i Danmark for medlemmer en række fagforbund, heraf i 64 tilfælde Specialarbejderforbundet i Danmark og i 36 tilfælde Dansk Metalarbejderforbund; men således at der i ganske mange tilfælde var impliceret flere forbund.

Er der tale om igangværende strejker, behandles sagerne nor-

malt på førstkommende ordinære retsmøde.

Lønmodtagerorganisationerne må i de fleste tilfælde erkende, at arbejdsnedlæggelsen indebærer et overenskomstbrud, og pålægger derfor de strejkende at gå i arbejde. Dette tilslutter retsformanden sig; og sagen udsættes herefter på parternes udenretlige forligsforhandlinger om bodsspørgsmålet.

Der er faste takster på området, idet ufaglærte som udgangspunkt pålægges 27 kr. og faglærte 32 kr. i bod, for hver time, de har deltaget i arbejdsnedlæggelsen, men således at boden i begge tilfælde forhøjes med 20 kr. i timen i det omfang de ikke efterkommer retsformandens henstilling om at gå i arbejde.

Da der sædvanligvis sker en reduktion af boden med 5 kr. i timen, hvis sagen forliges, inden retten anmodes om at tage stilling til spørgsmålet, kom kun 21 af denne type sager under realitetsbehandling i 1999. Heraf blev 20 afgjort af retsformændene ved beslutning og 1 ved dom.

600 eller knap 64% af de sager, Arbejdsretten modtog (mod næsten 55% i 1998), var rettet mod uorganiserede arbejdsgivere.

Sagerne, der som udgangspunkt behandles af sekretariatslederen, blev i 1999 alle indbragt af Landsorganisationen i Danmark, heraf i 257 tilfælde for Specialarbejderforbundet i Danmark, i 230 for Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark, i 42 for Dansk Metalarbejderforbund og i 19 for Restaurations-Branchens Forbund.

Der blev i årets løb afsluttet 622 sager mod uorganiserede arbejdsgivere.

238 bortfaldt inden retsmøde blev afholdt, 337 blev afgjort ved udeblivelsesdom efter et enkelt eller nogle få retsmøder, 23 blev afsluttet ved uden- eller indenretlige forlig, 21 blev overladt til afgørelse hos den, der beklædte retten under forberedelsen, og 3 blev afgjort ved dom.

En stor del af sagerne drejede sig om manglende indbetaling af bidrag til pensionsordninger. Er størrelsen af de manglende bidrag ikke opgjort, pålægges arbejdsgiveren som udgangspunkt en bod på 3.500 kr., der i anden- og trediegangstilfælde stiger til henholdsvis 7.000 kr. og 10.000 kr.

3.5 Sagsbehandlingstiden

En af fordelene ved Arbejdsretten antages at være, at den giver mulighed for en hurtig, endelig afgørelse af tvister.

I 1999 var de gennemsnitlige behandlingstider for sager, der blev afsluttet med en afgørelse, følgende:

65 dage (28 - 422 dage) for de 338 sager afgjort ved udeblivelsesdom.

172 dage (3 - 668 dage) for de 127 sager overladt til retsformandens afgørelse.

362 dage (49 - 934 dage) for de 19 sager afgjort ved dom.

Dette adskiller sig ikke nævneværdigt fra tidligere års gennemløbstider:

	<u>1995</u>	<u>1996</u>	<u>1997</u>	<u>1998</u>	<u>1999</u>
U-dom	108 dage	139 dage	53 dage	63 dage	65 dage
Overladt	146 dage	247 dage	227 dage	227 dage	172 dage
Dom	321 dage	453 dage	489 dage	269 dage	362 dage

3.6 Verserende sager

Med udgangen af 1999 var der 276 sager under behandling ved Arbejdsretten (mod 295 med udgangen af 1998).

Af disse var 2 modtaget i 1993, 1 i 1995, 2 i 1996, 8 i 1997, 31 i 1998 og 232 i 1999, heraf 170 i andet halvår.

32 sager var optaget til udeblivelsesdom i anledning af indklagedes manglende svar på klageskriftet og 10 sager berammet til domsforhandling.

I 161 af de resterende sager var der berammet forberedende retsmøder.

73 sager var udsat uden særlig frist (mod 58 ved udgangen af 1998). Af disse afventede 44 gennemførelse af faglig voldgiftsbehandling, mens 10 beroede på forligsforhandlinger mellem parterne, hovedsagelig vedrørende bod for erkendt overenskomststridige arbejdsnedlæggelser m.v.

3.7. Dommernes arbejdsbyrde

I 1999 blev der afholdt 174 retsmøder i Arbejdsretten (mod 122 i 1998).

Medlemmerne af formandskabet har fordelt arbejdet således mellem sig, at retsformændene efter tur har vagt en uge ad gangen og i den forbindelse beklæder retten under de forberedende møder, der afholdes på den ordinære retsdag om torsdagen og i meget hastende tilfælde andre dage.

De nye sager, retsformændene får berammet, behandler de normalt til ende, således at de både afholder yderligere forberedende retsmøder og leder eventuelle domsforhandlinger og møder til domsvedtagelse.

På de ordinære retsdage blev der sædvanligvis behandlet omkring 20 sager.

I tilslutning til de almindelige forberedende retsmøder afholdt retsformændene jævnligt udvidede møder, især til drøftelse af muligheden for en forligsmæssig løsning, eller med henblik på at parterne, eventuelt efter bevisførelse, overlader sagens afgørelse til retsformanden.

	<u>Dom</u>	<u>U-dom</u>	<u>Overladt</u>
Mogens Hornslet	3 (1,2)		21
Hans Kardel	7 (2,3)	3	17
Marie-Louise Andreassen	4		16
Per Sørensen	6 (4)		19
Poul Sørensen	1 (1)		13
Børge Dahl	4 (1,2,5)		23

- (1) heraf en med udvidet formandskab og faglige dommere
- (2) heraf 2 med udvidet formandskab, men uden faglige dommere afgjort ved én dom.
- (3) heraf 3 uden faglige dommere.
- (4) heraf 3 uden faglige dommere, de 2 afgjort ved én dom.
- (5) heraf en uden faglige dommere.

De enkelte faglige dommere deltog i domsforhandlinger og møder til vedtagelse af dommenes ordlyd før disses afsigelse.

<u>Arbejdsgiverudpegede</u>	<u>Antal sager</u>
Jens Bollerup-Jensen	3
Peter Bramsnæs	1
Poul Flemming Hansen	3
Carsten Holm	3
Carl Erik Johansen	2
Erik Kjærgaard	4
Gert Kristensen	1
Johnny Ulff Larsen	1
Terkel Lund-Nielsen	1
Erik Ross Pedersen	1
Preben Albæk Petersen	2
Steen A. Rasmussen	2
Aage Spang-Hanssen	6

<u>Lønmodtagerudpegede</u>	<u>Antal sager</u>
Peter Andersen	4
Svend Askær	1
John Dahl	2
Leif Dolleris	2
Annette B. Elmer	2
Peter Funch	2
Thorkild E. Jensen	2
Mogens Koktvedgaard	1
Jens Pors	1
Benny Rosberg	3
Johnny Skovengaard	3
Martin Teilmann	1
Nicolai Westergaard	7

Forberedende retsmøder med sager mod uorganiserede arbejdsgivere, herunder udvidede møder, blev afholdt 2 gange om måneden af sekretariatslederen.

Jørn Andersen	<u>U-dom</u>	<u>Overladt</u>
	335	18

Overgang til skriftlig forberedelse

4.1. Resultaterne af forsøget

Indtil for nylig har Arbejdsretten fundet det mest hensigtsmæssigt at bevare den traditionelle mundtlige forberedelse af sagerne, ikke mindst på grund af fordelene ved, at først parterne og deres repræsentanter og dernæst parterne og retsformanden kunne mødes og drøfte problemerne, før standpunkterne blev trukket for skarpt op.

Med henblik på at effektivisere behandlingen af det kraftigt stigende antal sager, der indbringes mod arbejdsgivere, der ikke er medlem af nogen organisation, besluttede retten imidlertid for nogle år siden at gå over til skriftlig forberedelse af disse sager, men således at der altid blev afholdt mindst ét retsmøde, hvor parterne havde mulighed for at gøre deres synspunkter gældende.

Erfaringerne med denne ordning var efter Arbejdsrettens opfattelse så gode, at formandskabet med virkning fra den 1. juli 1998 iværksatte et forsøg med skriftlig forberedelse af de øvrige sager.

Forløbet af dette forsøg blev i juni 1999 drøftet på et møde mellem på den ene side repræsentanter for Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark og på den anden Arbejdsrettens formand og repræsentanter for sekretariatet.

4.2. Den nuværende ordning

Resultatet blev, at forsøgsordningen videreføres med visse ændringer, herunder at fristen for afgivelse af svarskrift fastsættes til 6 uger og første retsmøde berammes til en ordinær retsdag mindst 8 uger efter rettens modtagelse af klageskriftet. Til gengæld skal fristen for afgivelse af svarskrift overholdes, mens det ikke kan forventes, at der er udarbejdet replik til første retsmøde.

Ordningen, der hverken omfatter hastesager eller sager om ikke-verserende påstået overenskomststridige arbejdsstandninger m.v. eller sager mod uorganiserede arbejdsgivere, hvor klageskriftet skal forkyndes, er nærmere beskrevet i bilag 2 og 3.

Andre opgaver

5.1. Udpegning af opmænd

Spørgsmål om fortolkning af kollektive overenskomster afgøres normalt af faglige voldgiftsretter nedsat til behandling af den enkelte sag. De består oftest af 4 voldgiftsmænd, hvoraf hver overenskomstpart vælger 2, samt en opmænd, formelt valgt af voldgiftsrettens medlemmer, men reelt af organisationerne.

Opnås der ikke enighed om, hvem der skal være opmænd, kan parterne anmode Arbejdsrettens formand om at udpege en sådan.

I 1999 behandlede retten 3 af denne type sager.

5.2. Udpegning af mæglingsmænd

Ledelsen af en virksomhed og de ansatte funktionærer har mulighed for at få forhandlinger om løn- og arbejdsvilkår videreført under medvirken af en mæglingsmand.

Efter funktionærloven beskikkes sådanne mæglingsmænd i København og på Frederiksberg af Arbejdsretten.

I 1999 udpegede rettens formand kun mæglingsmand i en enkelt sag.

5.3. Indstilling af forligsmænd og mæglingsmænd

I henhold til loven om mægling i arbejdsstridigheder afgiver Arbejdsretten indstilling til arbejdsministeren om udnævnelse af forligsmænd og mæglingsmænd.

På retsmøder i oktober og november 1999 afgav rettens formand og de ordinære dommere indstilling om henholdsvis udnævnelse af 1 forligsmand og genudnævnelse af en anden forligsmand og 2 mæglingsmænd.

Bilag 1

Oversigt over domme (ARD) og udvalgte retsformandsafgørelser (RFM)

Mere udførlige referater og dommenes fulde tekst findes i Arbejdsretligt Tidsskrift og Domssamling Arbejdsret.

Hovedaftale

ARD 1997.537

Selvom løn- og arbejdsvilkår efter parternes hovedaftale skulle fastlægges ved kollektiv overenskomst, var det ikke lykkedes at indgå en sådan på et særegent område; men arbejdsgiverorganisationen havde medvirket seriøst og fandtes ikke at have begået brud på hovedaftalen.

Dommere: Per Sørensen (retsformand), Peter Andersen, Carsten Holm, Erik Kjærgaard, Johnny Skovengaard, Aage Spang-Hanssen og Nicolai Westergaard.

Organisationsaftale

RFM 1998.611

En arbejdsgiverorganisation, der holdt op med at indbetale bidrag til et fagligt efteruddannelsescenter under henvisning til, at den betragtede det som en bristet forudsætning, at forbundet havde indgået overenskomster med andre arbejdsgivere uden en sådan ordning, blev pålagt en bod på 100.000 kr., da aftalen mellem organisationerne ikke kunne anses for opsagt

Retsformand: Marie-Louise Andreasen

Overenskomster

Rækkevidde

ARD 1997.303

De ansatte i nogle selvstændige forsikringsagenturer, som havde fået overdraget en del af salget, var ikke omfattet af lønmodtagerorganisationens overenskomst med forsikringsselskabet.

Dommere: Marie-Louise Andreasen (retsformand) Leif Dolleris, Carl Erik Johansen, Mogens Koktvedgaard, Johnny Ulff Larsen, Aage Spang-Hanssen og Nicolai Westergaard.

ARD 1998.396

Overenskomstbestemmelse om, at virksomheden var indforstået med, at ikke-faglærte arbejdere var eller blev medlem af forbundet var ikke en eksklusiv aftale.

Retsformand: Hans Kardel

RFM 1999.199

En virksomhed, der på et overenskomstområde, som åbnede mulighed for at træffe individuelle aftaler om arbejdstid og aflønning med bl.a. studerende, havde ikke begået overenskomstbrud ved at ansætte en gymnasieelev på særlige, i øvrigt meget udbredte vilkår ved en kontrakt, der identificerede den pågældende som studerende.

Retsformand: Børge Dahl

Identitet mellem virksomheder

RFM 1999.117

Efter en bevisførelse fandtes der at være identitet mellem en overenskomstdækket virksomhed uden ansatte, som blev drevet i anpartsselskabsform, og hovedanpartshaverens personligt drevne virksomhed, hvor indehaveres ægtefælle og nogle medarbejdere var ansat, og som fik overladt den praktiske udførelse af opgaver, anpartsselskabet påtog sig; og det blev herefter pålagt anpartsselskabet at svare bidrag til en overenskomstnedsat uddannelsesfond for medarbejderne i begge virksomheder, ligesom det blev pålagt at betale en bod på 10.000 kr.

Sekretariatslederen

RFM 1999.179

Et managementanpartsselskab og nogle datteranpartsselskaber, der i 1986 havde overtaget aktiver og aktiviteter fra et rengøringsaktieselskab, blev i februar 1999 som udeblevne dømt til at anerkende, at de var omfattet af en overenskomst med et forbund om rengøringsarbejde; og selvom det under genoptagelsen af sagen i henhold til en anmodning fra marts 1999 blev oplyst, at managementselskabet alene havde administrative opgaver og datterselskaber fra februar-april var ophørt med at drive rengøringsvirksomhed og nogle tillige ophørt med at have retsevne, lagde retsformanden til grund, at management- og datterselskaberne reelt var identiske med aktieselskabet og dermed bundet af overenskomsten.

Retsformand: Marie-Louise Andreasen

Ændringer

ARD 1999.144 og 1999.160

En uorganiseret virksomhed, der havde tiltrådt en overenskomst, hvorefter der bl.a. skulle betales et bestemt bidrag til en uddannelsesfond oprettet efter aftale mellem hovedorganisationerne, var ikke bundet af en senere forhøjelse af bidraget for uorganiserede arbejdsgivere, der alene fremgik af fondens vedtægter; men da virksomheden dels i en periode havde undladt at indbetale det bidrag, den under alle omstændigheder var forpligtet til, og dels havde undladt at deltage i den fagretlige behandling, blev den pålagt en bod på 10.000 kr.

Dommer: Per Sørensen (uden faglige dommere)

Anfægtelse

ARD 1996.334

Et overenskomstforhold, der var etableret i forbindelse med, at forbundet havde rettet henvendelse til en ny indehaver i den formening, at man havde overenskomst med virksomheden, kunne ikke anfægtes 6 år senere.

Dommer: Børge Dahl (uden faglige dommere)

Konflikter

Lovlighed

ARD 1998.236

Forbundet havde en sådan interesse i opnå overenskomst med et mindre anpartsselskab, der havde beskæftiget en bistands-

modtager mod kost og logi samt tilsagn om andel i et eventuelt overskud, at dets iværksættelse af blokade og sympatikonflikt var lovlig.

Dommer: Hans Kardel (uden faglige dommere)

ARD 1998.337

Forbundets interesse i at opnå overenskomst med en mindre fondsejet virksomhed, hvis produktion lå inden for dets naturlige fagområde, havde en sådan styrke og aktualitet, at dets iværksættelse af strejke, blokade og sympatikonflikt var lovlig.

Dommer: Hans Kardel (uden faglige dommere)

ARD 1999.342

Vikarer måtte anses som lønmodtagere i forhold til bureauet, og da forbundet herefter havde den fornødne faglige interesse i at søge vikararbejdet overenskomstdækket, kunne en iværksat konflikt i form af strejke og blokade ikke anses for ulovlig.

Dommer: Poul Sørensen (uden faglige dommere)

RFM 1998.381

En arbejdsgiverorganisation, som ikke var inddraget i en lovlig konflikt, gjorde bl.a. gældende, at det forbund, der havde iværksat konflikt mod en virksomhed, som både var medlem af den pågældende organisation og DA, skulle anerkende, at dette havde krænket fredspligten i forhold til den; men forbundet blev frifundet allerede fordi medarbejdernes løn og arbejdsvilkår faktisk havde været reguleret efter overenskomsten med DA-organisationen.

Retsformand: Mogens Hornslet

ARD 1998.421

Under storkonflikten i foråret 1998 varslede en hovedorganisation lockout over for alle medlemmer af den modstående hovedorganisation, der var beskæftiget hos medlemmer af den første og omfattet af kollektive overenskomster opsagt pr. 1. marts 1998. Et forbund under den anden hovedorganisation protesterede med henvisning til, at man derved også ville lockoute medlemmer, som ganske vist blev aflønnet efter den pågældende overenskomst, men ikke var omfattet af den, da arbejdet efter sin karakter var omfattet af en anden overenskomst, som imidlertid ikke fandt anvendelse på grund af manglende opfyldelse af en forudsætning om, at mindst 50% af de beskæftigede på området skulle være medlemmer af forbundet. Under disse ganske særlige omstændigheder, herunder at der i de individuelle ansættelseskontrakter udtrykkeligt var henvist til den opsagte overenskomst, fandtes hovedorganisationens lockoutvarsel med rette at have kunnet omfatte de pågældende.

Dommere: Hans Kardel (retsformand), Jens Bollerup-Jensen, Erik Kjærgaard, Benny Rosberg, Johnny Skovengaard, Aage Spang-Hanssen og Nicolai Westergaard.

Konkurrerende organisationer

ARD 1998.632 og 1998.702

Det er en almindelig arbejdsretlig regel, at en fagforenings adgang til at anvende kollektive kampskridt i form af strejke, blokade og sympatikonflikt med henblik på opnåelse af overenskomst alene er betinget af en faglig interesse af en passende styrke og aktualitet; og dette var utvivlsomt til-

fældet i den foreliggende situation. Det fandtes ved bedømmelsen heraf uden betydning, at det arbejde, der søgtes overenskomstdækket, var omfattet af overenskomster indgået med et forbund, som stod i et frit konkurrenceforhold til det omhandlede forbund og altså ikke var underlagt de begrænsninger, som kan følge af tilslutning til en fælles hovedorganisation.

Dommere: Hornslet, Hans Kardel og Børge Dahl (udvidet formandskab og uden faglige dommere).

RFM 1999.468

Et rederi, hvis skibe sejlede i fast rutefart mellem Danmark og Island, havde overenskomst med et dansk forbund for skibsassistenter og i henhold til DIS-loven med en philippinsk sømandsorganisation for matroser. Et dansk forbund under samme hovedorganisation som det førstnævnte varslede imidlertid konflikt mod rederiet til støtte for indgåelse af en overenskomst for menigt skibspersonel. Selvom det arbejdsområde, forbundet ønskede at opnå overenskomst for, utvivlsomt faldt ind under dets faglige kerneområde, og selvom hverken den omstændighed, at rederiet ikke for tiden beskæftigede personer, der faldt ind under den omhandlede persongruppe, eller den omstændighed, at rederiet havde overenskomst for skibsassistenter og udenlandske matroser, i sig selv kunne tillægges betydning, fandtes forbundet ikke at have godtgjort, at der forelå særlige omstændigheder, som kunne begrunde, at det også iværksatte konflikt til støtte for krav om overenskomst for arbejde, der i en årrække havde været dækket af overenskomsten for skibsassistenter gennem et konkurrerende forbund under samme hovedorganisation.

Retsformand: Mogens Hornslet

ARD 1999.470

Det er en arbejdsretlig grundsætning, at et fagforbund ikke lovligt kan etablere konflikt over for en arbejdsgiver med henblik på at opnå overenskomst om et arbejdsområde, der allerede er dækket af overenskomst med et forbund, der er medlem af samme hovedorganisation; og der fandtes ikke konkret at foreligge så stærke modstridende hensyn, at en konfliktret i form af strejke og blokade alligevel kunne accepteres.

Dommere: Hornslet, Poul Sørensen og Børge Dahl (udvidet formandskab) samt Jens Bollerup-Jensen, Peter Funch, Poul Flemming Hansen, Erik Ross Pedersen, Benny Rosberg og Nicolai Westergaard.

Udbetaling af løn.

RFM 1998.473 og 1998.475

To virksomheder, der intet som helst havde gjort for at sikre rettidig udbetaling af den løn, medarbejderne havde til gode ved en lovlig konflikts udbrud, blev pålagt bodsbeløb på henholdsvis 25.000 og 50.000 kr.

Retsformand: Børge Dahl

RFM 1998.558

Medarbejdere, der havde været sygemeldt under en overenskomststridig arbejdsnedlæggelse, havde krav på udbetaling af overenskomstmæssig løn under sygdom.

Retsformand: Hans Kardel

Nødberedskab

RFM 1998.229

Virksomhedens uberettigede anvendelse af nødberedskabsaftale under en lovlig konflikt medførte en bod på 5.000 kr.

Retsformand: Hans Kardel

Fortrædigelsesklausuler

RFM 1998.273

Det fandtes ikke godtgjort, at en nedskæring af arbejdsstyrken straks efter afslutningen af en lovlig konflikt havde været driftsmæssigt begrundet i de følger, konflikten havde fået for virksomheden, der herefter blev pålagt en bod på 200.000 kr. indeholdende 157.000 kr. i efterbetaling af løn i opsigelsesperioden til de afskedigede.

Retsformand: Marie-Louise Andreasen

RFM 1998.472

En virksomhed, der efter lovindgrebet mod storkonflikten i foråret 1998 meddelte nogle lockoutede medarbejdere, at den af driftsmæssige årsager ikke kunne tilbyde dem arbejde før en uge efter konfliktens ophør, blev pålagt en bod på 25.000 kr.

Retsformand: Børge Dahl

Tvistløsningssystemet

Tilsidesættelse

RFM 1998.237

En virksomhed, der havde ført individuelle forhandlinger og indgået forlig med en medarbejder i forbindelse med en fagretslig behandling, blev pålagt en bod på 25.000 kr.

Retsformand: Marie-Louise Andreasen

Frister i den fagretlige behandling

ARD 1998.164

Under de foreliggende omstændigheder fandtes arbejdsgiverorganisationen ikke at have haft grundlag for at gøre brug af muligheden efter parternes hovedaftale for at kræve fællesmøde afholdt på en arbejdsnedlæggelses første dag.

Dommere: Per Sørensen (retsformand), Peter Andersen, John Dahl, Annette B. Elmer, Carsten Holm, Terkel Lund-Nielsen, Steen A. Rasmussen.

RFM 1999.015

En arbejdsgiverorganisation, der først foreslog et mæglingsmøde i en afskedigelsessag afholdt 3 uger efter modtagelse af mæglingsbegæringen, blev pålagt en bod på 5.000 kr.

Retsformand: Per Sørensen

RFM 1999.343

En stor arbejdsgiverorganisation, der i et betydeligt antal tilfælde, hvoraf et var forelagt Arbejdsretten, på grund af personalemangel havde overskredet overenskomstens frist for afholdelse af mæglingsmøde, blev pålagt en bod på 50.000 kr. for alle henstående sager.

Retsformand: Børge Dahl

Manglende efterlevelse af mæglings- og fællesmøder.

RFM 1998.647

En virksomhed, der havde undladt at indbetale skyldige pensionsbidrag m.v., og som på fællesmøder var blevet pålagt en bod, som senest var fastsat til 10.000 kr., blev i Arbejdsretten, hvor det var oplyst, at virksomheden havde været udsat for store tab, og at indehaveren var sygemeldt, pålagt en bod på 25.000 kr., indeholdende dels den tidligere pålagte bod og dels et efterbetalingsbeløb på knap 15.000 kr.
Retsformand: Mogens Hornslet

RFM 1998.225

Virksomheden, som først betalte en bod på 2.000, der var pålagt den på et fællesmøde, efter sagens indbringelse for Arbejdsretten, blev pålagt yderligere en bod på 1.000 kr.
Retsformand: Per Sørensen

RFM 1999.479

En virksomhed, der havde indbetalt pensionsbidrag for den eneste ansatte for sent, og som på et fællesmøde var blevet pålagt en bod på 1.500 kr., blev, da den ikke indbetalte dette beløb, i Arbejdsretten pålagt en bod på 2.500 kr.
Retsformand: Poul Sørensen

RFM 1999.476

En virksomhed, der ikke havde indbetalt godt 1.700 kr. i pensionsbidrag, og som hverken havde indbetalt disse bidrag eller de henholdsvis 500 kr. og 2.000 kr., den var pålagt i bod på mæglings- og fællesmøder, blev i Arbejdsretten pålagt at betale en bod på 5.000 kr. indeholdende de skyldige pensionsbidrag.
Retsformand: Poul Sørensen

RFM 1998.707

En virksomhed, der angiveligt på grund af vanskeligheder med at inddrive tilgodehavender først havde indbetalt et efterbetalingsbeløb på 4.000 kr. og et tilsvarende bodsbeløb, der var pålagt under den fagretslige behandling, et par dage efter sagens indbringelse for Arbejdsretten blev pålagt en bod på 4.000 kr.
Retsformand: Mogens Hornslet

RFM 1999.008

En virksomhed, der ikke havde efterlevet beslutningen på et fællesmøde om at betale en bod på 20.000 kr. for manglende betaling af skyldige pensionsbidrag, blev i Arbejdsretten pålagt en yderligere bod på 5.000 kr.
Retsformand: Per Sørensen

RFM 1999.420

En virksomhed, der på et fællesmøde var blevet pålagt en bod på 3.000 kr. for ikke at overholde en aftale fra et mæglingsmøde om indbetaling af pensionsbidrag på godt 14.000, blev i Arbejdsretten pålagt en bod på 10.000 kr.
Retsformand: Poul Sørensen

RFM 1999.305

En virksomhed, der under et fællesmøde var blevet pålagt en bod på 8.000 kr. for gentagen manglende overholdelse af overenskomstens bestemmelser om bod, blev i Arbejdsretten pålagt en bod på 15.000 kr. for fortsat forsinket indbeta-

ling af pensionsbidrag og manglende efterlevelse af fællesmødereferatet.

Retsformand: Børge Dahl

RFM 1997.272

En virksomhed, der ikke havde efterlevet lønmodtagerorganisationernes opfordring på et fællesmøde til at fremlægge dokumentation for, at overenskomstens bestemmelser om overtidsbetaling var opfyldt, og for, at den betalte efterregulering var korrekt beregnet, blev pålagt en bod på 25.000 kr., og arbejdsgiverorganisationen, der ikke havde givet virksomheden påbud om at fremlægge dokumentationen, blev også pålagt en bod på 25.000.

Retsformand: Per Sørensen

Manglende efterlevelse af arbejdsretsafgørelser

RFM 1998.604

En arbejdsgiver, der ikke havde efterlevet en retsformandsbeslutning om betaling af en bod på 5.000 kr., blev pålagt en ny bod på 10.000 kr. indeholdende den tidligere.

Retsformand: Per Sørensen

RFM 1998.614

En virksomhed, der ikke havde betalt en bod på 10.000 kr. indeholdende godt 6.300 kr i efterbetaling, den var pålagt ved en tidligere retsformandsafgørelse, og som nu havde pådraget sig et samlet efterbetalingskrav på knap 33.000 kr., blev udover betaling af dette beløb pålagt en bod på 15.000 kr., indeholdende den tidligere nettobod på knap 3.700 kr.

Retsformand: Per Sørensen

Lokale lønforhandlinger

RFM 1998.366

Det havde været i strid med overenskomsten, at virksomheden havde gjort det til en betingelse under den årlige lønforhandling, at medarbejderne indgik aftale om ugentlig varieret arbejdstid; men retsformanden fandt ikke grundlag for at pålægge bod, da sagen i det væsentlige havde vedrørt et tvivlsomt spørgsmål om fortolkning af overenskomsten og derfor burde have været afgjort ved faglig voldgift.

Retsformand: Hans Kardel

RFM 1998.388

En lokal arbejdsgiverforening, hvis formand på et tidspunkt, hvor der skulle føres lokale lønforhandlinger, var fremkommet med udtalelser, der lagde bånd på medlemsvirksomhedernes forhandlinger med de ansatte, blev pålagt en bod på 10.000 kr., mens selve arbejdsgiverorganisationen efter omstændighederne blev fritaget for bod.

Retsformand: Børge Dahl

Overenskomstbrud

Fortolkningstvivil

ARD 1997.591

Virksomheden fandtes efter overenskomsten og samarbejdsaftalen at have været forpligtet til at inddrage medarbejderne i det planlæggende arbejde med en flytning af personaleledningen; men under hensyn den usikkerhed, der havde bestået

med hensyn til forståelsen, bortfaldt boden, og det fandtes betænkeligt at fastslå, at virksomheden havde begået brud på bestemmelsen om ledelsesretten i parternes hovedaftale.
Dommere: Marie-Louise Andreassen (retsformand), Svend Askær, Leif Dolleris, Aage Spang-Hanssen, Carsten Holm, Preben Albæk Petersen og Martin Teilmann.

RFM 1998.207

En arbejdsgiverforening, der have udsendt en lønoversigt, hvis satser for visse former for overtidbetaling var i strid med overenskomsten, hvis rækkevidde i denne relation dog ikke kunne anses for ganske utvivlsom, blev ikke pålagt bod.

Retsformand: Mogens Hornslet

RFM 1998.409

Uanset at der forelå brud på et protokollat om tilrettelæggelse af arbejdstiden, fandtes der ikke at være grundlag for at pålægge bod, idet sagen drejede sig om et ikke utvivlsomt fortolkningsspørgsmål.

Retsformand: Mogens Hornslet

RFM 1998.652

En virksomhed, der med støtte fra vedkommende arbejdsgiverorganisation kun havde udbetalt gældende sygedagpengesats for børnefridage, tog efter, at en opmandskendelse i en lignende sag havde antaget, at medarbejderne havde krav på fuld løn, bekræftende til genmæle; og under hensyn til den tvivl, der havde været med hensyn til den rette forståelse af de omtvistede overenskomstbestemmelser, fandtes der herefter hverken at være grundlag for at pålægge virksomheden eller arbejdsgiverorganisationen bod.

Retsformand: Mogens Hornslet

RFM 1999.472 og 1999.475

Selvom Arbejdsretten, efter i henhold til parternes ønske at have taget stilling til såvel fortolkningen af en lønreguleringsklausul som forståelsen af en mundtlig aftale om aflønning under et uddannelsesforløb, var nået frem til, at virksomheden skulle foretage væsentlige efterbetalinger, fandtes der ikke grundlag for at pålægge den at betale anden bod end 5.000 kr. for gentagen manglende deltagelse i den fagretlige behandling af en af sagerne.

Sekretariatslederen

Arbejdsnedlæggelse

ARD 1998.490

Allerede fordi 2 kortvarige arbejdsnedlæggelser først blev indberettet 3 dage efter iværksættelsen af den første, fandtes der ikke at være grundlag for at statuere, at de havde været led i en systematisk aktion.

Dommere: Hans Kardel (retsformand), Poul Flemming Hansen, Carl Erik Johansen, Steen A. Rasmussen, Benny Rosberg, Johnny Skovengaard og Nicolai Westergaard.

RFM 1998.552

Medarbejdere, der kun havde deltaget i en arbejdsnedlæggelse, der lå 3 uger før det afholdte fællesmøde, blev fri-fundet for bod, mens medarbejdere, der også havde deltaget i en eller flere yderligere erkendt overenskomststridige arbejdsnedlæggelser, der fandtes at være led i en systematisk

aktion, blev pålagt bod for alle de timer, de havde deltaget, men med en aftalt rabat på 5 kr.

Retsformand: Per Sørensen

RFM 1998.455 og 1998.471

Bodsansvaret for erkendt overenskomststridige, systematiske arbejdsnedlæggelser i forbindelse med en senere underkendt tillidsmandsafskedigelse blev halveret for så vidt angår tiden indtil fællesmødet, men ellers fastsat som sædvanlig timebod og skærpet, da der var givet pålæg i Arbejdsretten.

Retsformand: Børge Dahl

RFM 1999.332

Nogle medarbejdere, der ikke fulgte organisationerne pålæg under et fællesmøde om at genoptage arbejdet efter en kortvarig overenskomststridig arbejdsnedlæggelse senest ved normal arbejdstids begyndelse den følgende morgen kl. 7, men ført genoptog det kl. 9, blev pålagt en bod på 16 kr. for hver time, de havde deltaget i arbejdsnedlæggelsen siden dens begyndelse.

Retsformand: Børge Dahl

RFM 1999.498

Nogle medarbejdere, der på trods af pålæg under et fællesmøde efter en kortvarig, erkendt overenskomststridig arbejdsnedlæggelse ikke genoptog arbejdet ved normal arbejdstids begyndelse kl. 6.15, men først kl. 7.45, blev pålagt at betale en bod på 16 kr. for hver time, de havde deltaget i arbejdsnedlæggelsen siden dens begyndelse.

Retsformand: Poul Sørensen

Temponedsættelser

RFM 1999.245, 1999.246, og 1999.318.

For en række overenskomststridige temponedsættelser blev de deltagende medarbejdere pålagt daglige almindelige og skærpede bodsbeløb på ved 20% 37,80 kr. og 65,80 kr. (ufaglærte) og 44,80 kr. og 72,80 kr. (faglærte), ved 25% 47 kr. og 82,25 kr. (ufaglærte) og ved 50% en skærpet bod på 175 kr.

Retsformand: Mogens Hornslet

Overarbejdsvægring

RFM 1999.741

En række medarbejdere, der tidligere var pålagt sædvanlig timebod for erkendt overenskomststridige arbejdsnedlæggelser, deltog yderligere i kollektive overarbejdsvægringer; og for dette blev de pålagt bodsbeløb på 50 kr. pr. vægring før påbuddet og 100 kr. pr. vægring efter dette.

Retsformand: Mogens Hornslet

Bortgang fra akkord

RFM 1998.636

En medarbejder, der i strid med en akkorderingsaftale havde forladt et uafsluttet arbejde, og som havde siddet et pålæg fra et fællesmøde om at genoptage arbejdet overhøring, blev pålagt en bod på 1.500 kr.

Retsformand: Poul Sørensen

Pensionsbidrag

RFM 1999.501

En virksomhed, der ikke efter pålæg under et fællesmøde havde rettet en fejl med hensyn til indbetaling af pensionsbidrag, blev pålagt en bod på 1.500 kr.

Retsformand: Poul Sørensen

RFM 1999.266

En virksomhed, der over en periode på 6 måneder havde undladt at indbetale knap 12.000 kr. i pensionsbidrag, blev pålagt en bod på 15.000 kr. indeholdende efterbetaling.

Retsformand: Poul Sørensen

RFM 1999.754

En virksomhed, der angiveligt som følge af forskellige administrative problemer havde undladt at indbetale pensionsbidrag for 2 måneder, blev pålagt en bod på 3.500 kr.

Retsformand: Børge Dahl

RFM 1999.032

En virksomhed, der angiveligt som følge af ukendskab til, at den efter at have indgået overenskomst skulle indbetale pensionsbidrag, først gjorde dette efter, at fejlen var opdaget, blev pålagt en bod på 7.000 kr., mens lønmodtagerorganisationen forbeholdt sig at rejse erstatningskrav for en medarbejder, der ville have haft krav på en forsikringssum, ved de almindelige domstole.

Retsformand: Per Sørensen

ARD 1998.382

Virksomhed, der over 3 år havde undladt at indbetale knap 18.000 kr., men som havde indbetalt beløbet nogen tid efter indkaldelse til fællesmøde, blev pålagt en bod på 8.000 kr.

Dommere: Marie-Louise Andreasen (retsformand), Peter Andersen, Annette B. Elmer, Poul Flemming Hansen, Thorkild E. Jensen, Erik Kjærgaard og Preben Albæk Petersen.

RFM 1999.463

En virksomhed, der angiveligt som følge af tab på en kunde havde måttet afskedige de fleste medarbejdere, undlod over en periode at indbetale pensionsbidrag på i alt godt 8.000 kr., ligesom den undlod at efterleve en fællesmødeafgørelse om straks at indbetale restancen, blev i Arbejdsretten på et tidspunkt, hvor beløbet var indbetalt, pålagt en bod på 8.000 kr.

Retsformand: Marie-Louise Andreasen

RFM 1999.594

En virksomhed, der tidligere var pålagt bodsbeløb på 3.000 og 10.000 kr., fortsatte med at indbetale pensionsbidrag for sent trods pålæg under et fællesmøde, og blev med en restance på 5.000 kr. pålagt en bod på 8.000 kr.

Retsformand: Marie-Louise Andreasen

RFM 1999.744

En virksomhed, der angiveligt på grund af administrative og økonomiske problemer havde undladt at indbetale godt 48.000 kr. i pensionsbidrag, blev pålagt en bod på 60.000 kr. indeholdende de skyldige bidrag.

Retsformand: Mogens Hornslet

RFM 1999.755

En virksomhed, som havde undladt at indbetale skyldige pensionsbidrag 2 gange i bøde 1997 og 1998 efter, at spørgsmålet var rejst over for vedkommende organisation, og som påny i 1999 undlod at indbetale bidrag, angiveligt på grund af økonomiske vanskeligheder, blev på et fællesmøde pålagt en bod på 3.000 kr. og i Arbejdsretten, da bidragene fortsat ikke blev betalt, en bod på 60.000 kr. indeholdende 42.000 i skyldige bidrag.

Retsformand: Børge Dahl

RFM 1999.679

En virksomhed, der tidligere på et fællesmøde var pålagt en bod på 8.000 kr. og i Arbejdsretten en på 15.000 kr., blev i anledning af fortsat manglende rettidig indbetaling af pensionsbidrag, nu med en restance på 40.000 kr., pålagt en bod på 25.000 kr.

Retsformand: Marie-Louise Andreasen

Ansættelsesbeviser

RFM 1998.420

En virksomhed, der havde udstedt et ufuldstændigt ansættelsesbevis, men på den anden side forligt spørgsmålet, så snart forbundet havde henvendt sig, blev pålagt en bod på 1.500 kr. og en godtgørelse på 5.000 kr.

Retsformand Hans Kardel

RFM 1998.597

En virksomhed, der havde underbetalt en medarbejder med skønsmæssigt 5.000 kr., blev for dette samt udstedelse af et ansættelsesbevis uden angivelse af, hvilken overenskomst, der skulle aflønnes efter, pålagt en bod på 15.000 kr., som også indeholdt godtgørelse for tilsidesættelse af bestemmelserne om ansættelsesbeviser.

Sekretariatslederen

RFM 1999.242

En virksomhed, som i strid med overenskomsten først havde udstedt ansættelsesbevis til en medarbejder mere end et halvt år efter ansættelsen, måtte efterbetale godt 20.000 kr., da den ikke havde kunnet løfte den betydelige bevisbyrde for at et servicetillæg var indeholdt i den aftalte timeløn, der under disse omstændigheder måtte påhvile arbejdsgiveren; men efter omstændigheder blev der ikke pålagt virksomheden bod, for så vidt angår den forsinkede udstedelse af ansættelsesbeviset under henvisning til de fagretlige regler om forfølgning af sådanne sager.

Retsformand: Hans Kardel

Udtalelser om organisationsforhold

RFM 1998.373

En arbejdsgiver, havde givet udtryk for, at det ikke var en god ide, at 3 medarbejdere var medlemmer af det forbund, han havde overenskomst med. Dette var i strid med overenskomstens bestemmelser om, at han fortrinsvis skulle beskæftige medlemmer af forbundet. Arbejdsgiveren blev pålagt bod på 5.000 kr.; men udtalelserne kunne ikke betegnes som organisationsfjendtlig adfærd.

Retsformand: Hans Kardel

Afskedigelse af tillidsrepræsentant

RFM 1999.488

Selvom det var forståeligt, at virksomheden havde ønsket at organisere sikkerhedsarbejdet efter reglerne herom ved at gennemføre nyvalg, ville dette kunne have været gennemført uden annullation af det allerede foretagne; og virksomheden havde derfor ved at afskedige den valgte sikkerhedsrepræsentant efter, at forbundet havde givet arbejdsgiverorganisationen meddelelse om valget, brudt overenskomsten og blev pålagt en bod på 25.000 kr.

Retsformand: Børge Dahl

Tilsidesættelse af samarbejdsregler

RFM 1998.020

En virksomhed blev pålagt en bod på 10.000 kr. for et betydeligt antal tilsidesættelser af en aftale om arbejdstilrettelæggelse.

Retsformand: Hans Kardel

RFM 1999.045

En mindre virksomhed, der alvorligt havde tilsidesat de gældende bestemmelser til fremme af samarbejdet med tillidsrepræsentanten, blev pålagt en bod på 15.000 kr.

Sekretariatslederen

RFM 1998.055

Efter 2 faglige voldgifter om en lokalaftale vedrørende arbejdstidens tilrettelæggelse, blev der efter oplæg fra tillidsmanden for medlemmerne af et forbund indgået en aftale om optjening af feriedage med udgangspunkt i informationer fra Arbejdstilsynet. En tillidsmand fra et andet forbund, der blev gjort bekendt med aftalen, tog ikke afstand fra den. Under en efterfølgende arbejdsretssag om brud på den førstnævnte lokalaftale, blev virksomheden frifundet for krav om bod fra de 2 forbund, idet den dels havde udarbejdet et oplæg, som i givet fald ikke ville have medført brud på den tidligere aftale, dels havde indgået aftale med det førstnævnte forbund om fremover at anvende Arbejdstilsynets model og dels ikke have været bekendt med den manglende accept af modellen fra det andet forbund. Derimod blev den forholdsvis store virksomhed, som ikke havde haft nogen økonomisk gevinst ved at indgå den ny aftale, pålagt en bod på 50.000 kr. for den uvarslede gennemførelse af Arbejdstilsynets model i forhold til et tredje forbund.

Retsformand: Mogens Hornslet

ARD 1998.444

En virksomhed, der i strid med en lokalaftale herom, i ikke ubetydeligt omfang og til dels efter afholdelse af fællesmøde og sagsanlæg havde undladt at orientere tillidsrepræsentanten om omfanget af planlagt overarbejde, blev pålagt en bod på 50.000 kr.

Dommere: Marie-Louise Andreasen (retsformand), Peter Bramsnæs, John Dahl, Thorkild E. Jensen, Gert Kristensen, Aage Spang-Hanssen og Nicolai Westergaard.

Overarbejde

RFM 1999.046

En virksomhed, der systematisk havde tilsidesat overenskom-

stens bestemmelse om at undgå overarbejde, blev pålagt en bod på 25.000 kr.

Retsformand: Mogens Hornslet

RFM 1998.195

En virksomhed, der ikke havde gjort tilstrækkeligt for som forskrevet i overenskomsten så vidt muligt at undgå overarbejde og heller ikke havde inddraget tillidsrepræsentanterne i tilrettelæggelsen af overarbejdet i det omfang, det var var foreskrevet i en lokalaftale, blev pålagt en bod på 75.000 kr.

Retsformand: Marie-Louise Andreasen

Opsigelsesvarsler

RFM 1999.306

En virksomhed, der efter forhandling med vedkommende forbund troede at have indgået aftale om, at man kunne se bort fra overenskomstens opsigelsesregler efter en brand, blev pålagt en bod på 5.000 kr.

Retsformand: Per Sørensen

RFM 1999.264

En virksomhed, som ikke havde løftet bevisbyrden for, at man i forbindelse med opsigelse af en medarbejder, der var ansat på funktionærlignende vilkår, havde været berettiget til at se bort fra den pågældendes ansættelse i anden virksomhed med samme opgaver og samme arbejdssted, blev pålagt en bod på 125.000 kr. indeholdende 104.000 i efterbetaling.

Retsformand: Mogens Hornslet

Eksklusivaf tale

RFM 1999.009

En virksomhed, der på trods af, at parternes overenskomst indeholdt en eksklusivbestemmelse, i en periode havde beskæftiget en medarbejder, der ikke var medlem af forbundet, blev pålagt en bod på 5.000 kr.

Retsformand: Per Sørensen

Underbetaling

RFM 1999.056

Selvom en medarbejders løn var væsentlig større end overenskomstens minimum, skulle der betales ekstra for lørdagsvagter og arbejde ud over 37 timer om ugen; og det blev pålagt virksomheden at efterbetale 19.500 kr., mens boden efter omstændighederne fandtes at burde bortfalde.

Retsformand: Marie-Louise Andreasen

RFM 1998.461

Under hensyn til, at det efter en bevisførelse måtte lægges til grund, at virksomheden, som havde et betragteligt rod i lønudbetalingerne, havde udbetalt for lidt til medarbejderne, fandtes der at måtte slækkes på de krav, der ellers stilles til lønmodtagerorganisationernes dokumentation for efterbetalingskravets størrelse; og der blev herefter pålagt virksomheden en bod på 350.000 kr., der dels tog hensyn til, at den havde tilsidesat en fællesmødeafgørelse om fremsendelse af dokumentation for lønudbetalingerne, og dels indeholdt de 278.000 kr., efterbetalingskravet efter lønmodtagerorganisationernes opfattelse udgjorde.

Retsformand: Mogens Hornslet

Modregning af feriepenge

ARD 1998.221

Det er fast antaget, at der kan ske modregning i feriepenge-tilgodehavendet hos en medarbejder, der har udvist et retsstridigt erstatningspådragende forhold; og i et tilfælde, hvor der straks var indgivet politianmeldelse, kunne feriepengene tilbageholdes allerede under efterforskningen og straffesagens indenretlige behandling.

Dommere: Per Sørensen (retsformand), Peter Andersen, Jens Bollerup-Jensen, Erik Kjærgaard, Jens Pors, Aage Spang-Hanssen og Nicolai Westergaard.

RFM 1998.146

Virksomheden kunne modregne et krav om erstatning for retsstridig udeblivelse i medarbejderens feriepenge.

Retsformand: Poul Sørensen

Bilag 2

Andrede retningslinier for skriftlig forberedelse

1. Når Arbejdsretten har modtaget et klageskrift, anmoder man skriftligt indklagede om inden 6 uger at fremsende svarskrift til retten og den anden part.

Der berammes samtidig et udvidet forberedende møde til afholdelse den førstkomende ordinære retsdag (torsdag eftermiddag), der ligger mindst 14 dage efter fristens udløb.

I særlige tilfælde kan indklagede fritages for at afgive svarskrift før retsmødet. En begrundet anmodning herom sendes snarest muligt til retten med genpart til klageren.

På det forberedende møde forudsættes partsrepræsentanterne med udgangspunkt i de allerede udvekslede processkrifter at være forberedt på en egentlig drøftelse af såvel eventuelle formalitetsspørgsmål som sagens realitet og spørgsmålet om den videre praktiske afvikling af sagen.

Ved retsmødets afslutning lægges der så vidt muligt en tidsplan for den videre sagsbehandling, og der kan fastsættes frister for afgivelse af yderligere nødvendige processkrifter samt aftales yderligere forberedende møder med henblik på udveksling af processkrifter, overladelse af sagens afgørelse til retsformanden eller foretagelse af foreløbig eller endelig berømmelse af domsforhandling.

2. Denne ordning omfatter **ikke** sager om påstået overenskomststridig arbejdsnedlæggelse eller lockout.

I sager om verserende konflikter, hvor der i fremsendelses-skrivelsen til klageskriftet udtrykkeligt anmodes om retsmøde ved førstkomende lejlighed, berammes et udvidet forberedende retsmøde til den førstkomende ordinære retsdag. Det er dog en forudsætning, at klageren har sikret sig, at indklagede er indforstået med at møde, samt at Arbejdsretten underrettes og modtager sagens akter senest kl. 12 den dag, hvor retsmødet skal holdes. I helt ekstraordinære tilfælde kan der efter konkret aftale med retten berammes forberedende retsmøder uden for den sædvanlige ordinære retsdag.

I sager om ikke verserende konflikter anmoder retten ikke om svarskrift, men berammer blot et udvidet forberedende møde til afholdelse på den førstkomende ordinære retsdag, der ligger mindst 6 uger efter modtagelsen af klageskriftet.

3. Ordningen omfatter heller **ikke** sager mod uorganiserede arbejdsgivere, hvor klageskriftet forkyndes for vedkommende med opfordring til at svare skriftligt inden 14 dage og orientering om konsekvenserne af at undlade at svare.

Svarer indklagede ikke, optages sagen på retslisten for sekretariatslederens første retsdag efter fristens udløb. Det er dog ikke nødvendigt, at klageren er repræsenteret, idet retten uden videre afsiger udeblivelsesdom i overensstemmelse med påstanden, for så vidt den findes begrundet i klageskriftets sagsfremstilling og det i øvrigt fremkomme.

Afgiver indklagede svarskrift, indhenter retten sædvanligvis en replik fra klageren og duplik fra indklagede, før der berammes et retsmøde til nærmere drøftelse og eventuel afslutning af sagen, f.eks. ved at afgørelsen overlades til sekretariatslederen.

Hvis der er behov for at fremskaffe yderligere oplysninger eller afhøre parter og vidner, kan der berammes yderligere almindelige eller udvidede retsmøder.

Ønsker parterne eller en af disse en egentlig domsforhandling, overføres sagen til den ordinære retsdag for et medlem af Arbejdsrettens formandskab med henblik på eventuel berømmelse af domsforhandlingen.

Bilag 3

Krav til processkrifter og bilag

1. Arbejdsretten skal have 3 eksemplarer af såvel alle processkrifter (klageskrift og svarskrift samt eventuel replik, duplik og supplerende processkrifter) som alle bilag, der fremlægges. Det er dog tilstrækkeligt at aflevere 2 eksemplarer af lister med navnene på lønmodtagere, der skal have deltaget i overenskomststridige arbejdsnedlæggelser.

Bilag fra arbejdsgiverparter nummereres, mens bilag fra lønmodtagerparter fornyes med bogstaver (litreres).

Parterne sender selv kopi af processkrifter og bilag til hinanden.

2. Snarest muligt efter, at domsforhandlingen er berammet, skal hver part indlevere yderligere 8 eksemplarer af alt det materiale, de hver især har fremlagt. Skal sagen behandles med udvidet formandskab, må de dog indlevere i alt yderligere 10 eksemplarer af materialet. Beklædes retten efter en af parternes ønske også under domsforhandlingen af retsformanden alene, er det unødvendigt at indlevere yderligere eksemplarer.

Bliver der undtagelsesvis tale om at indlevere processkrifter eller bilag mindre end 14 dage før en domsforhandling, må vedkommende part selv i så god tid som muligt sende et eksemplar af materialet til hver af de dommere, de har fået oplyst, skal medvirke, samt 2 eksemplarer til retten.

Skulle en part helt undtagelsesvis ønske at udlevere materiale til retten i forbindelse med selve domsforhandlingen, skal det fornødne antal eksemplarer indleveres, før den påbegyndes.

3. I det materiale, der indleveres efter sagens berømmelse til domsforhandling, bør processkrifter og bilag være adskilt og bilagene samlet i nummer- eller bogstavorden.

Det kan være hensigtsmæssigt, at parterne indleverer påstandsdokumenter med en sammenfatning af deres anbringender.

Indeholder sagen et større antal bilag, kan det endvidere være hensigtsmæssigt at supplere med en kronologisk eller anden form for oversigt.